

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Socijalna gerontologija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

SG

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Prisutnost na minimalno 70 % nastave iz ovog predmeta.

7. Ograničenja pristupa:

Nema

8. Trajanje / semestar:

1

6

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

2

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Filozofski fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Socijalni rad

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Hariz Šarić, vanr. prof.

13. E-mail nastavnika:

hariz.saric@untz.ba

14. Web stranica:

www.ff.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- sticanje teorijskih i praktičnih znanja iz područja gerontologije
- upoznati studente sa tradicionalnim i savremenim pristupima prema starijima te historijskom razvoju gerontološke misli u svijetu i kod nas
- upoznati studente sa specifičnim potrebama, stanjem i komunikacijom sa starijima te konceptu aktivnog i humanog starenja
- upoznati studente sa promjenama i teškoćama koje nastupaju u procesu starenja i starosti
- upoznati studente sa ustanovama za starije osobe kroz stručne posjete
- upoznati studente sa zadacima službi i kadrova socijalnog rada, značajnih za starije osobe

16. Ishodi učenja:

- stečena teorijska saznanja o starenju, starosti, gerontologiji te teorijskim pristupima
- znanje o promjenama koje nastupaju u procesu starenja kao i posljedicama istih
- razumijevanje potreba i stanja starijih osoba te uticaj društvenih promjena na njihov položaj
- vještina identifikacije faktora koji su bitni za poboljšanje kvalitete cjelokupnog života lica treće životne dobi, njihovim potrebama, pravima i problemima kao i načinima zaštite starih osoba
- osnove znanja i vještina rada sa starim licima u oblasti prevencije, dijagnostike, rehabilitacije
- razumijevati koncepte humanoog i aktivnog starenja te poznavanje rada ustanova socijalne zaštite bitnih za starije osobe

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

- Definisane gerontologije, socijalne gerontologije i gerijatrije,
- Odnos socijalne gerontologije prema drugim naučnim disciplinama,
- Savremeni teorijski pristupi u socijalnoj gerontologiji,
- Demografske karakteristike - demografsko starenje u svijetu i kod nas,
- Društveno-ekonomski faktori koji utječu na starenje i starije osobe,
- Kvaliteta života, društvena i pravna zaštita starijih osoba,
- Šira društvena zajednica u osiguravanju humane starosti,
- Utjecaj društvenih promjena na položaj starijih osoba u urbanoj i seoskoj sredini,
- Ovisnost starijih osoba o tuđoj pomoći – institucionalizacija i hraniteljstvo,
- Radna sposobnost i tjelesna aktivnost u starosti,
- Kulturno – obrazovne potrebe starijih osoba,
- Socijalnopatološki oblici ponašanja osoba treće životne dobi: somatske socijalne bolesti, mentalni poremećaji, psihosomatski poremećaji, sociopatije, alkoholizam, tabletomanija, nasilje, pokušaj samoubistva i samoubistvo, bijeda i siromaštvo, bračno-porodične i profesionalne dezorganizacije
- Ustanove i organizacije od značaja za starije osobe,
- Prevencija, dijagnostika, terapija i rehabilitacija oboljelih i osoba s invaliditetom trećeg životnog doba,
- Zadaće službi i kadrova socijalnog rada, značajni za osobe treće životne dobi

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja postavljenih ciljeva i ishoda učenja studenata u toku izvođenja nastave će se koristiti sljedeće nastavne metode:

- interaktivna predavanja uz korištenje multimedijalnih sredstava,
- vježbe,
- samostalni-seminarski radovi,
- mini-testovi.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Konačnom završnom pismenom ispitu predhode predispitne obaveze: prisustvo na predavanjima i vježbama, aktivnosti na predavanjima i vježbama i mini testovi. Iz predispitnih obaveza student može maksimalno ostvariti 50 bodova. Student je obavezan redovno prisustvovati na predavanjima (P) i vježbama (V). U toku semestra student može maksimalno izostati tri puta sa predavanja i tri puta sa vježbi. U slučaju da student zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga nije mogao pohađati određeni broj sati nastave, obavezan je da u dogovoru sa predmetnim nastavnikom i asistentom nadoknadi iste i da u određenom terminu izvrši izostale obaveze kroz samostalni rad, uz konsultacije s predmetnim nastavnikom ili asistentom.

Za kontinuiranu prisutnost i aktivnost na nastavi (predavanja i vježbe) tokom cijelog semestra student može ostvariti maksimalno 15 bodova. Na ovaj način studenti će biti stimulirani da redovno prisustvuju na nastavi i da budu aktivni na nastavi tokom cijelog semestra. Veći broj neopravdanih izostanaka od 6 sa P ili V se neće tolerisati i u tom slučaju student neće moći dobiti potpis odgovornog nastavnika neophodan za ovjeru semestra.

U toku semestra studenti će dobiti da rješavaju dva mini-testa. Testovi će obuhvatati obrađene nastavne jedinice. Cilj ovih testova jeste da se studenti kroz provjeru znanja tokom cijelog semestra pripremaju za završni ispit. O terminima testova studenti će biti obaviješteni najmanje 15 dana ranije. Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na testovima iznosi 30 bodova. Za izradu i prezentaciju samostalnog seminarskog rada student može ostvariti maksimalno 5 bodova. Time se otvara mogućnost da student može iz predispitnih obaveza maksimalno osvojiti 50 bodova. Nakon izvršenih predispitnih obaveza i završetka nastave u prvom semestru slijedi završni ispit-pismena provjera znanja studenata. Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na završnom pismenom ispitu iznosi 50 bodova. Termin održavanja završnog pismenog ispita će biti saopšten studentima najmanje petnaest (15) dana prije samog održavanja ispita.

20. Težinski faktor provjere:

a) prisutnost i aktivnost na nastavi:	
- prisutnost i aktivnost na predavanjima	8
- prisutnost i aktivnost na vježbama	7
b) mini testovi:	
- prvi mini test	15
- drugi mini test	15
c) samostalan - seminarski rad	5
d) završni-pismeni ispit:	50

Ukupno mogućih : 100

Dodjeljivanje ocjena na osnovu postignutih rezultata-osvojenih bodova, iz predispitnih i ispitnih obaveza:

broj bodova i konačna ocjena:

0-53 pet (5), 54-63 šest (6), 64-73 sedam (7), 74-83 osam (8), 84-93 devet (9), 94-100 deset (10).

21. Osnovna literatura:

1. Šarić, H. (2015): Socijalni rad sa starijim osobama-Hrestomatija.
2. Manojlović, P. (1996), Socijalni rad i starost, Gerontološko društvo Srbije.
2. Berk, L. E. (2008.) Psihologija cjeloživotnog razvoja. Jastrebarsko: Naklada Slap.
3. Davidović M., (ur.) (1994) Suvremena gerijatrija, Medicinski fakultet Zagreb i poglavlje prof. dr. Miroslava Simića i suradnika, ukupno 60 strana.
4. Despot-Lučanin, J. (2003.) Iskustvo starenja. Jastrebarsko: Naklada Slap.

DOPUNSKA LITERATURA:

1. Ajduković, M., Rusac, S., Ogresta, J. (2008.) Izloženost starijih osoba nasilju u obitelji. Revija za socijalnu politiku, 15 (1):3-22.
2. Schaie, W.K., Willis, S.L. (2001.) Psihologija odrasle dobi i starenja. Jastrebarsko: Naklada Slap.
3. Pečjak, V. (2001.) Psihologija treće životne dobi. Zagreb: Prosvjeta.

22. Internet web reference:

(max. 687 karaktera)

23. U primjeni od akademske godine:

2015/2016

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

16.03.2015